

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum Utrecht, 3 februari 2022
ons kenmerk 2022-07
voor informatie Corrien van Haastert c.vanhaastert@patientenfederatie.nl 06-50749224
onderwerp Commissiedebat Gehandicaptenbeleid/Verpleeghuiszorg/Wlz - 9 februari 2022

Geachte Kamerleden,

Op 9 februari spreekt u over de Verpleeghuiszorg en de Wlz. Mensen die verpleeghuiszorg nodig hebben, moeten kunnen rekenen op kwalitatief goede en passende zorg op een passende plek.

Het coalitieakkoord¹ bevat verschillende plannen voor de ouderen- en verpleeghuiszorg. Het is belangrijk dat de uitwerking van die verschillende plannen in samenhang geconcretiseerd wordt. En dat het client-perspectief daarbij voorop staat. Kijk daarbij niet alleen naar ouderen. Ook 'niet ouderen'; zoals mensen met niet aangeboren hersenletsel, dementie, spierziekten of een dwarslaesie maken gebruik van verpleeghuiszorg. Voor die zorg is vaak specifieke kennis en kunde vereist. Kijk eerst goed naar de mogelijke gevolgen van het totale pakket aan voornemens voor de mensen die de zorg ontvangen, voordat definitieve beleidskeuzes gemaakt worden.

Patiëntenfederatie Nederland geeft u in deze brief graag een aantal verbeterpunten mee.

1. Geef helderheid over inzet op kwaliteit en transparantie in de zorg

In het coalitieakkoord staat dat de overheid een nadrukkelijke rol neemt met betrekking tot de kwaliteit van zorg. En dat het Zorginstituut *"ten behoeve van de afdwingbaarheid wordt verzocht om (in het verlengde van het lopende traject over passende zorg) kwaliteit van zorg scherper te definiëren en transparantie hierover af te dwingen."*

Inzet op kwaliteit van zorg en transparantie daarover is cruciaal. Mensen moeten kunnen rekenen op goede zorg en ondersteuning. En kunnen kiezen voor een woonvorm, verpleeghuis of aanbieder die bij hen (of hun naaste) past. Het is belangrijk dat snel helder wordt hoe de overheid concreet in wil zetten op kwaliteit. Welke aanpak kiest de overheid bij het scherper definiëren van en transparantie over kwaliteit? Het is essentieel dat patiënten- en cliëntenorganisaties hierbij betrokken worden.

>Hoe gaat de minister inzetten op het scherper definiëren van kwaliteit en het afdwingen van transparantie daarover? En hoe zorgt de minister dat het cliëntperspectief in die aanpak geborgd is?

2. Laat personeelsnormen niet los zonder passend en volwaardig alternatief

In het coalitieakkoord staat dat de personeelsbezetting in de verpleeghuiszorg sterk is toegenomen dankzij de implementatie van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg. *'Om tegen de achtergrond van de steeds krappere wordende arbeidsmarkt voor de zorg het kwaliteitskader op de lange termijn houdbaar en uitvoerbaar te houden, vindt onder regie van het Zorginstituut een doorontwikkeling plaats.'* Dat wekt de indruk dat de personeelsnormen uit het Kwaliteitskader losgelaten worden. Dit roept onduidelijkheid en onzekerheid op en geeft risico's voor de kwaliteit.

---

¹ [Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst', december 2021](#)

In de doorontwikkeling van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg vinden we het uiterst belangrijk dat kwaliteit gewaarborgd blijft. Waarbij de behoefte van verpleeghuisbewoners centraal staat. Zodat zij een prettig leven kunnen leiden met passende zorg en ondersteuning. En niet het gevoel hebben 'te gast' te zijn en zich te moeten voegen naar de structuur van het verpleeghuis. Er moet voldoende passende expertise aanwezig zijn voor de problematiek die mensen hebben. De huidige personeelsnorm gaf daartoe houvast en handvatten. We vinden het onverstandig die norm nu los te laten voordat er een passend en volwaardig alternatief is waarmee dezelfde kwaliteit geborgd blijft.

>Is de minister bereid eerst een passend en volwaardig alternatief te realiseren voordat de personeelsnorm in de verpleeghuiszorg wordt losgelaten? Zodat kwaliteit geborgd blijft en de behoefte van verpleeghuisbewoners voorop blijft staan?

3. Realiseer een passend extramuraal alternatief voor intramurale verpleeghuiszorg

In het coalitieakkoord staat dat zorgkantoren bij de inkoop gaan sturen op extramuraal leveringsvormen (VPT, MPT en PGB) zodat ouderen langer thuis kunnen wonen en in hun eigen omgeving oud kunnen worden. In 2021 deed Patiëntenfederatie Nederland een verkenning naar alternatieven voor het verpleeghuis². Daaruit kwam naar voren dat mensen niet zomaar vertrouwen hebben in alternatieven die er zijn om langer thuis te wonen. Mensen maken zich bijvoorbeeld zorgen over de beschikbaarheid van directe en ongeplande zorg. Ook blijkt uit de verkenning dat het essentieel is de mensen om wie het gaat te betrekken bij het vormgeven van de alternatieven.

Om langer thuis te kunnen wonen, moeten veel randvoorwaarden op orde zijn. Er moeten niet alleen voldoende, passende zorg en ondersteuning en toegang tot medische zorg en hulpmiddelen zijn. Realisatie van goed functionerende zorg- en ondersteuningsnetwerken en het inbedden van digitalisering zijn daarbij cruciaal. Mensen moeten kunnen beschikken over digitale hulpmiddelen die hen helpen om veilig langer thuis te kunnen wonen. En er moeten uiteraard voldoende passende woningen, een veilige woonomgeving en sociale mogelijkheden zijn. Daarbij is het belangrijk dat er ook passende extramuraal leveringsvormen beschikbaar zijn voor 'niet ouderen' met een intensieve, complexe zorgvraag en mensen met dementie³.

>Hoe zet de minister in op realisatie van volwaardige extramuraal alternatieven voor intramurale verpleeghuiszorg en de realisatie van zorg- en ondersteuningsnetwerken?

>Hoe borgt de minister het brede cliëntperspectief bij de vormgeving van extramuraal verpleeghuiszorg?

We vragen u deze punten te betrekken in bij het Commissiedebat op 9 februari. Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman, directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland

---

² [Rapportage Verkenning Alternatieven Verpleeghuis, Patiëntenfederatie Nederland - mei 2021](#)

³ [Standpunt woonvormen voor mensen met dementie | Alzheimer Nederland \(alzheimer-nederland.nl\)](#)